

บทที่ ๓
รูปแบบและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
ของพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

การเผยแผ่พระพุทธศาสนานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พระสงฆ์ผู้ประพฤติปฏิบัติตามธรรมวินัย มีหน้าที่โดยตรงต่อการเผยแผ่มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในอดีตที่ผ่านมา รูปแบบวิธีการเผยแผ่อาจเหมาะสมกับสมัยนั้น พระสงฆ์ปัจจุบันก็มีเทคนิคและวิธีการตามสมัยใหม่ ทั้งนี้เพื่อนำหลักธรรมเสนอผ่านสื่อต่างๆ ที่เรียกว่า “นิเทศ” เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย และให้มีเนื้อหาที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ข้อมูลของพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) ในประเด็นที่เกี่ยวกับ รูปแบบ วิธีการ และเทคนิคที่ใช้ในการเผยแผ่

ตลอดจนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเผยแผ่ของพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) ให้ปรากฏเป็นที่แพร่หลายสืบไป โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น ๔ ลักษณะใหญ่ ๆ ต่อไปนี้

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

๓.๒ การบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๓๕) ด้านการเผยแผ่ของพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

๓.๓ รูปแบบที่ใช้ในการเผยแผ่ของพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

๓.๔ วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการเผยแผ่พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

๓.๕ ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

๓.๑.๑ ประวัติพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)

พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) เป็นพระมหาเถระผู้ทรงภูมิความรู้ เชี่ยวชาญในหลักพระไตรปิฎก เป็นพระมหาเถระที่มีความสามารถในการเผยแผ่ และเป็นแบบอย่างของพระนักเผยแผ่ในสมัยปัจจุบันมีรูปแบบและเทคนิควิธีเสนอหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ประยุกต์ให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นที่ยอมรับและนับถือของบรรดาพระนักเผยแผ่ และพุทธศาสนิกชนมากมาย มีความสามารถเชี่ยวชาญในการสื่อสารหลักการของพระพุทธศาสนาที่ซับซ้อนให้เป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย โดยที่ทุกกลุ่มชนสามารถเข้าใจถึงแก่นหลักธรรมะที่แสดง จนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ชีวิตประวัติ การศึกษา การทำงานในฐานะพระสงฆ์นักเผยแผ่ผลงาน และเกียรติคุณ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) โดยศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1) ชาติภูมิพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท)¹

พระธรรมราชานุวัตร ฉายา โกวิท วิทยฐานะ ป.ธ.๖, น.ธ.เอก, พ.ม., พธ.ด.
(กิตติมศักดิ์) อดีตเจ้าคณะภาค ๓, ภาค ๑๔ และผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
แขวงพระบรม มหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

2) สถานะเดิม²

ชื่อห้อยฮั่ว (ภายหลังเปลี่ยนเป็น “กมล”)

เมื่อบรรพชาเป็นสามเณรและสอบนักธรรมชั้นเอกได้แล้ว นามสกุล ลิมศิริชัย เกิดวันพุธที่ ๗
พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ บิดาชื่อ นายอ่อง มารดาชื่อ นางหมา ลิมศิริชัย ตำบลบางแถม อำเภอเมือง
จังหวัดนครปฐม

3) บรรพชาและอุปสมบท³

บรรพชา วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ วัดห้วยจรเข้ม อำเภอมือง
จังหวัดนครปฐม โดยมี พระครูอดุลการบดี (สุข) วัดห้วยจรเข้ม อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม
เป็นพระอุปัชฌาย์ จำพรรษา ณ วัดพระงาม อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม

อุปสมบท วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๘๗ ณ วัดพระงาม อำเภอมือง
จังหวัดนครปฐม โดยมีพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (เพื่อน ดิสสทสโต) ต่อมาได้รับสถาปนาขึ้นเป็น
สมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอมรเวที (ปุ่น ปุณณสิริ)
ต่อมาได้รับสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
องค์ที่ ๑๗ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระสุธรรมมุนี (ฟุ้ง ปุณณโก)
ต่อมาได้รับพระ ราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็น พระราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมเสนานี
วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นพระอนุสาวนาจารย์

4) ตำแหน่งหน้าที่ (งานด้านปกครอง)⁴

เนื่องจากพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท) เป็นพระมหาเถระผู้ทรงภูมิความรู้
เชี่ยวชาญในหลักพระไตรปิฎก และชำนาญงานด้านการปกครองคณะสงฆ์
เป็นที่ไว้วางใจของคณะสงฆ์ให้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่างๆ หลายตำแหน่ง เช่น
ดำรงตำแหน่งเลขานุการสังฆมนตรีว่าการองค์การปกครอง (พ.ศ. ๒๔๘๘)
ดำรงตำแหน่งเลขานุการเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (พ.ศ. ๒๔๙๐)
ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (พ.ศ. ๒๕๐๓)
ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะภาค ๑๔ และเจ้าคณะภาค ๓ (พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๓๒-๒๕๕๔)
และตำแหน่งที่สำคัญทางปกครองต่างๆ อีกหลายตำแหน่ง

¹พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิท), โกวิทธรรม, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ฟิงทองเอนเตอร์ไพรส์จำกัด, ๒๕๕๖), หน้า ๒๕.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖.

³อ้างแล้ว.

⁴อ้างแล้ว.

5) การจัดการศึกษา (งานด้านศาสนสงเคราะห์และด้านศึกษาสงเคราะห์)⁵

เนื่องจากพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิโท) เป็นผู้ที่ใคร่ในการศึกษาหาความรู้ เมื่อมีโอกาสนี้ จึงได้สนับสนุนในเรียนการศึกษาเล่าเรียนทั้งทางด้านพระพุทธศาสนาและทางสามัญศึกษา โดยให้โอกาสทั้งพระสงฆ์ สามเณร และประชาชนทั่วไป ได้มีโอกาสเรียน เห็นได้จากการจัดตั้งสถานศึกษาต่างๆ เช่น เป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งโรงเรียนสหศึกษาบาลี ณ วัดพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม (พ.ศ. ๒๔๙๔) ขณะดำรงตำแหน่งเจ้าคณะภาค ๑๔ เป็นผู้ริเริ่มจัดให้มีการอบรมนักเรียนในภาค ๑๔ ทุกจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๑๗) ในตำแหน่งเจ้าคณะภาค ๓ ได้สานงานต่อจากพระธรรมมุณี (หลวงพ่อแพ) จัดอบรมบาลีก่อนสอบเปรียญธรรม ๑-๒ ถึงเปรียญธรรม ๕ ณ วัดพิบูลทอง จังหวัดสิงห์บุรี (พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๔๕) และเป็นผู้ริเริ่มโครงการขยายห้องเรียนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย คณะพุทธศาสตร์ สาขาพระพุทธศาสนา ณ วัดพิบูลทอง จังหวัดสิงห์บุรี (พ.ศ. ๒๕๔๔) และพระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิโท) ยังมีคุณูปการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษาต่าง ๆ อีกมากมาย

6) มรณภาพ⁶

พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิโท) มรณภาพ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ เวลา ๑๖.๐๔ น. ณ ตึกอัมรินทร์ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยโรคติดเชื้อในกระแสโลหิตและโรคแทรกซ้อน กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดสิริรวมอายุได้ ๗๘ ปี ๓ เดือน ๒๕ วัน ๕๗ พรรษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานน้ำหลวงสงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ในวันอังคารที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานน้ำหลวงสงศพ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานเลื่อนชั้นเกียรติยศประกอบศพจากโกศโล เป็นพระราชทานโกศแปดเหลี่ยมและรับศพไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์โดยตลอด มีพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน กำหนด ๗ คืน ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชกุศล ๗ วัน ๕๐ วัน และ ๑๐๐ วัน พระราชทานศพ

⁵พระธรรมราชานุวัตร (กมล โกวิโท), โกวิทธรรม, หน้า ๒๖-๒๙.

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๓.

และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ในการออกเมรุพระราชทานเพลิงศพ สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ ณ
เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิศริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพมหานคร ในวันอาทิตย์ที่ ๑๙
มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖ เวลา ๑๗.๐๐ น.

WORD TO PDF

[Http://word-to-pdf.abdio.com](http://word-to-pdf.abdio.com)

**TRIAL
VERSION**